

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Παράξενες ιστορίες»

Συγγραφή: ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΗΤΣΩΝΗ

Εφαρμογή: ΛΟΥΚΙΑ ΟΡΦΑΝΟΥ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Παράξενες Ιστορίες

Εφαρμογή σεναρίου

Λουκία Ορφανού

Δημιουργία σεναρίου

Φωτεινή Μητσώνη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

7^ο Γυμνάσιο Ρόδου

Χρονολογία

Από 01-04-2015 έως 22-04-2015 (από 4 έως και 19 Απριλίου: διακοπές του Πάσχα).

Διδακτική/θεματική ενότητα

Ενότητα 6η: Β΄ Μέρος «Χρονικές και υποθετικές προτάσεις»

Διαθεματικό

Όχι.

Χρονική διάρκεια

6 ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: εργαστήριο πληροφορικής

Π. Εικονικός χώρος: GoogleDocs

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τα συνεργατικά έγγραφα GoogleDocs και την εργασία σε ομάδες. Επιπλέον δεδομένη θεωρείται η γνώση για τη δομή και τα χαρακτηριστικά της αφήγησης ([από την Α΄ Γυμνασίου](#)).

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Φωτεινή Μητσώνη, Παράξενες Ιστορίες, Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, 2013.

Το σενάριο αντλεί

--

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σενάριο έχει ως τελική δραστηριότητα τη συγγραφή μικρής έκτασης άρθρων από τις ομάδες των μαθητών, αφηγηματικών δηλαδή κειμένων με χαρακτηριστικά μικρής έκτασης είδησης, με θέμα ένα «παράξενο» περιστατικό. Αποσκοπεί στην αξιοποίηση της φαντασίας των μαθητών, από τη μία, και στον πειραματισμό, στη συμπαραγωγή κειμένων. Οι μαθητές, μετά από την παρουσίαση του σχεδίου εργασίας και την επεξεργασία μερικών σχετικών άρθρων που αφηγούνται «παράξενα» περιστατικά, καλούνται να αναζητήσουν στο διαδίκτυο ειδήσεις που αφηγούνται τέτοια περιστατικά. Οι ομάδες παρουσιάζουν τις ειδήσεις που επέλεξαν, κάνοντας παρατηρήσεις για τα χαρακτηριστικά του κειμένου (χαρακτηριστικά αφήγησης, πρωταγωνιστές, χαρακτηριστικά άρθρου, τρόπος δήλωσης του χρόνου). Στο τελευταίο δίωρο, και μετά από μικρή έρευνα στο σχολείο και στο ευρύτερο περιβάλλον τους (γειτονιά, φροντιστήριο κλπ.) για «παράξενα» περιστατικά, οι μαθητές σε ομάδες προσπαθούν να γράψουν πρωτογενή άρθρα με παράξενες ειδήσεις. Οι ειδήσεις παρουσιάζονται στην ολομέλεια και αξιολογούνται. Σε όλες τις

δραστηριότητες του σεναρίου, οι μαθητές υποστηρίζονται κατάλληλα από τον διδάσκοντα, μέσω ερωτημάτων και κατευθύνσεων.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Με το σενάριο γίνεται απόπειρα σύνδεσης των θεωρητικών γνώσεων στη Γλώσσα (χρονικές, υποθετικές προτάσεις κλπ.) με συγκεκριμένες δραστηριότητες κατανόησης και παραγωγής λόγου. Επιπλέον, στο σενάριο οι σχολικές δραστηριότητες συνδέονται με τη ζωή των μαθητών, με στόχο να κινητοποιηθούν στη μάθηση και να συνειδητοποιήσουν τη σύνδεση του σχολείου με τη ζωή τους. Τέλος, οι παρατηρήσεις πάνω στα βασικά στοιχεία της αφήγησης, από τη μία, και του συγκεκριμένου είδους αρθρογραφίας, από την άλλη, βοηθούν τους μαθητές να αναγνωρίζουν τα στοιχεία που το συγκροτούν και να παράγουν δικό τους λόγο. Η προσέγγιση ως προς τη διδασκαλία της Γλώσσας είναι κειμενοκεντρική.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το παρόν σενάριο επιδιώκεται ο μαθητής:

- να καλλιεργήσει το ενδιαφέρον του για ενημέρωση·
- να αναπτύξει την αφηγηματική του ικανότητα·
- να παρατηρήσει τον κόσμο γύρω του σε αναζήτηση ασυνήθιστων περιστατικών και να αξιοποιήσει τις παρατηρήσεις του δημιουργικά.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Με το παρόν σενάριο επιδιώκεται ο μαθητής:

- να κατανοήσει πώς δηλώνεται ο χρόνος και ειδικότερα τη λειτουργία των χρονικών προτάσεων σε αφηγηματικά κείμενα·

- να παραγάγει αφηγηματικά κείμενα συνεργατικά, συνειδητοποιώντας τις αφηγηματικές του επιλογές και τη σημασία τους.

Γραμματισμοί

Με το παρόν σενάριο επιδιώκεται ο μαθητής:

- να αξιοποιήσει συγκεκριμένες γνώσεις (δήλωση χρόνου) για να παραγάγει κείμενα σε συγκεκριμένο πλαίσιο και με συγκεκριμένους επικοινωνιακούς στόχους·
- να ενεργοποιήσει τη δημιουργική του φαντασία μέσα από την αφήγηση πρωτότυπων ιστοριών.

Νέοι γραμματισμοί

Με το παρόν σενάριο επιδιώκεται ο μαθητής:

- να ασκηθεί στην αναζήτηση σε ειδησεογραφικά sites και στην αξιοποίηση των ευρημάτων του σε δημιουργικές δραστηριότητες·
- να δημοσιεύσει κείμενα στο διαδίκτυο και να τα θέσει υπό τον σχολιασμό της κοινότητας·
- να αξιοποιήσει τις δυνατότητες των ψηφιακών εργαλείων για συνεργατική γραφή και τη ρευστότητα του ηλεκτρονικού κειμένου.

Κριτικός Γραμματισμός

Επιδιώκεται ο μαθητής:

- να εντοπίσει τα χαρακτηριστικά που συγκροτούν ένα άρθρο που αφηγείται «παράξενα» περιστατικά και πώς τα χαρακτηριστικά αυτά συνθέτουν το νόημα και εξυπηρετούν τους στόχους του συντάκτη.

Διδακτικές πρακτικές

Τέλος, επιδιώκεται ο μαθητής:

- να αναπτύξει συνεργατικές δεξιότητες εφαρμόζοντας αυτές σε δραστηριότητες αναζήτησης, επιλογής και παραγωγής κειμένων·
- να αναπτύξει αίσθημα συνευθύνης για την επίτευξη των κοινών στόχων της

ομάδας·

- να εκθέσει τα αποτελέσματα της εργασίας του στην υπόλοιπη ομάδα, αξιολογούμενος και αξιολογώντας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η διδασκαλία των χρονικών προτάσεων στο πλαίσιο του β' μέρους της 6^{ης} ενότητας του σχολικού εγχειριδίου της Νεοελληνικής Γλώσσας σύμφωνα με όσα ορίζονται στις Οδηγίες για τη διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων Ημερήσιου και Εσπερινού Γυμνασίου για το σχ. έτος 2014-2015. (Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 50/04-08-2014 Δ.Σ).

Επίσης, το γεγονός ότι σε όλους τους ανθρώπους αρέσουν οι ιστορίες. Οι μαθητές κατά κανόνα λατρεύουν να αφηγούνται ιστορίες. Σε μια αφήγηση «εξιστορούμε ένα αξιοσημείωτο συμβάν με ορισμένη σειρά των περιστατικών που το στοιχειοθετούν. (...) Οι αφηγηματικές φράσεις είναι τέτοιες ώστε, αν αλλάξουμε τη σειρά τους, θα διαφοροποιηθεί και το νόημα.» (Σουλιώτης 2012:19). Με αφορμή αυτές τις σκέψεις, συνδυάστηκε η αφήγηση με τη διδασκαλία των τρόπων δήλωσης του χρόνου. Ως αφετηρία του σεναρίου, οι μαθητές κλήθηκαν να επιλέξουν ασυνήθιστες ιστορίες της επικαιρότητας και να τις αξιοποιήσουν δημιουργικά. Τέλος, συνδέοντας τη γλώσσα με τη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα, οι μαθητές κλήθηκαν να παραγάγουν ομαδοσυνεργατικά παρόμοια άρθρα.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σύμφωνα με τις οδηγίες για τη διδασκαλία των Μαθημάτων των Α', Β' και Γ' τάξεων Ημερήσιου και Εσπερινού Γυμνασίου για το σχ. έτος 2011-2012 «προτείνεται κατά τη διδασκαλία των χρονικών προτάσεων να δοθεί έμφαση στους κυριότερους χρονικούς συνδέσμους και τις σημασίες τους, καθώς και στον ρόλο τους στα

αφηγηματικά κείμενα.»

Επίσης, σύμφωνα με τα ΑΠΣ-ΔΕΠΠΣ για τη Γλώσσα στο Γυμνάσιο, ανάμεσα στους γενικούς στόχους τίθεται ο εξής: «Να αναγνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα στα κειμενικά είδη, να εντοπίζουν τον τρόπο οργάνωσης και το ύφος τους και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητά τους, ανάλογα με την περίπτωση επικοινωνίας.» Στο ίδιο, προτείνεται ως ενδεικτική δραστηριότητα ο μαθητής να «μελετά αφηγηματικά κείμενα και αναγνωρίζει τα είδη των χρονικών σχέσεων που εκφράζουν οι χρονικές προτάσεις και άλλοι επιρρηματικοί προσδιορισμοί.» Επίσης να «συντάσσει ένα αφηγηματικό κείμενο χρησιμοποιώντας ποικιλία χρονικών προτάσεων.»

Τέλος, σύμφωνα με τα Νέα Προγράμματα Σπουδών (ΝΠΣ στο εξής), ως στόχοι της διδασκαλίας της Νέα Ελληνικής τίθενται:

- «να αποκτήσουν [οι μαθητές] στέρεη μεταγλωσσική ενημερότητα της μορφολογίας και της σύνταξης της ΝΕ, που έχουν ήδη κατακτήσει με φυσικό τρόπο»·
- «να κατανοήσουν ότι οι ΤΠΕ μέσω των αλληλεπιδραστικών περιβαλλόντων που προσφέρουν, τους δίνουν τη δυνατότητα να γίνουν κοινωνοί και μέτοχοι στο σύγχρονο κόσμο»·
- «να κατανοήσουν ότι η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου αποτελεί μια διαδικασία συνεργατική και δημιουργική, ώστε να είναι σε θέση να επανασχεδιάζουν, να σχολιάζουν και να αξιολογούν τον παραγόμενο λόγο τους.»·

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ καταρχάς αξιοποιούνται ως περιβάλλοντα αναζήτησης, εργασίας και συνεργασίας και (Κουτσογιάννης 2012: 32). Επιπλέον, οι μαθητές επεξεργάζονται τις ιστορίες που εντοπίζουν στο διαδίκτυο και αξιοποιούν τις παρατηρήσεις τους για τη δημιουργία δικών τους κειμένων. Χρησιμοποιούν επίσης τα συνεργατικά έγγραφα GoogleDocs για την καταγραφή των απαντήσεών τους.

Κείμενα

1. www.in.gr [27/07/2013] [Συμμορία σκίουρων «εξαφανίζει» σαπούνια από λονδρέζικη γειτονιά](#)
2. Εφημερίδα *Καθημερινή* [29/4/2004], άρθρο στο [Περιοδικό Schooligans](#), τεύχος 1, Ιούνιος 2004, [Το τρένο της μεγάλης φυγής](#)
3. Εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, Πήδηξε από το τρένο [2005]
4. Εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, Ο σιωπηλός πιανίστας [2005]

Για τα κείμενα 3 και 4 δεξ [φύλλο εργασίας 1](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Από την 1η έως τις 22 Απριλίου εφαρμόστηκε το σενάριο της Φωτεινής Μητσώνη «Παράξενες Ιστορίες» που συνδέεται με τη διδασκαλία των χρονικών και υποθετικών προτάσεων της 6ης ενότητας του σχολικού βιβλίου. Η διδασκαλία των προτάσεων αυτών γίνεται κειμενοκεντρικά εστιάζοντας στον ρόλο τους στα αφηγηματικά κείμενα. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε έξι ομάδες των τριών ή τεσσάρων μαθητών, η καθεμία με σύνθεση διαφορετική απ' αυτήν που υπήρχε κατά την εφαρμογή των δύο προηγούμενων σεναρίων κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους.

Κατά το πρώτο δίωρο (1η/4ου) οι μαθητές προχώρησαν στην αποδόμηση του κειμενικού είδους του άρθρου/ είδησης εστιάζοντας στη δήλωση του χρόνου σ' αυτά ([1ο φύλλο εργασίας](#)). Αξίζει να σημειωθεί ότι υπήρξε αρκετή υποστήριξη από την διδάσκουσα για εντοπιστούν τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους του άρθρου, διότι οι μαθητές πρώτη φορά έρχονταν σε επαφή με αυτό, το οποίο εξάλλου διδάσκεται αναλυτικά στη [Β' Λυκείου](#). Στην [6η ενότητα του βιβλίου της Νεοελληνικής Γλώσσας της Β' Γυμνασίου](#) δεν προβλέπεται η διδασκαλία του άρθρου/ είδησης ως κειμενικού είδους, εκτός εάν ο/η διδάσκων/ουσα αποφασίσει να προχωρήσει σε κάτι τέτοιο στο πλαίσιο της [διαθεματικής εργασίας](#), όπως συνέβη στη συντάκτρια του σεναρίου. Πριν προχωρήσουν, λοιπόν, οι μαθητές στη συμπλήρωση του [1ου φύλλου εργασίας](#) έγινε συζήτηση στην ολομέλεια σχετικά με τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της είδησης. Δόθηκαν παραδείγματα που

αντλήθηκαν κυρίως από το σχολικό βιβλίο της Νεοελληνικής Γλώσσας της Β' Λυκείου. Συγκεκριμένα έγινε λόγος για την [οργάνωση της είδησης](#) και σχολιάστηκε ένας [ορισμός της](#) (δημοσιογραφικός) με στόχο να εντοπιστούν [τα χαρακτηριστικά](#) της.

Οι μαθητές μέσω των ερωτήσεων του [φύλλου εργασίας 1](#) και ιδιαίτερα αυτών με αριθμό 5, 6, 7 ασκήθηκαν στο θέμα του προσδιορισμού του χρόνου στην είδηση και άρχισαν να μυσούνται με την υποστήριξη της διδάσκουσας και στη σύνταξη των δευτερευουσών χρονικών προτάσεων. Πληρέστερη αναφορά έγινε στην ολομέλεια όταν παρουσιάστηκαν οι απαντήσεις των ομάδων με προβολή.

Ενδεικτικά παρατίθενται στιγμιότυπα των απαντήσεων των μαθητών:

Απαντήσεις στο Φύλλο εργασίας 1, Ομάδα 1 και 2. Από το περιοδικό Schooligans, τεύχος 1, Ιούνιος 2004, Το τρένο της μεγάλης φυγής.

Απαντήσεις Δήμητρας, Αργυρώς, Μιχαλίτσας:

6. *Με ποιους άλλους τρόπους δηλώνεται ο χρόνος στην ιστορία; (χρονικά επιρρήματα π.χ. σήμερα, χθες, εμπρόθετους προσδιορισμούς πχ. στην πλατεία, χρονικές επιρρηματικές εκφράσεις πχ. κάθε μέρα, χρονικές προτάσεις, Όταν εργάζεται, ακούει μουσική πχ. χρονικές μετοχές (σε –οντας, π.χ. Ακούγοντας το νέο βουβάθηκαν).*

Όταν έφθασαν στα ελληνικά σύνορα

Κατά τον έλεγχο των επιβατών διαπιστώθηκε

5. *Η αφήγηση γίνεται σε χρόνο αόριστο : τα ρήματα έχουν υπογραμμιστεί με κόκκινο.*

7. *Να καταγράψετε τα γεγονότα της ιστορίας στη σειρά που συνέβησαν.*

1) *Οι Γερμανοί μαθητές είχαν χαμηλές επιδόσεις στο σχολείο.*

2) *Καταφεύγουν στη φυγή για να αποφύγουν τις αντιδράσεις των γονιών τους.*

3) *Παίρνουν το τρένο και διασχίζουν την Κεντρική Ευρώπη.*

4) *Φτάνουν στα ελληνικά σύνορα*

5) *Στον έλεγχο διαπιστώθηκε η δηλωμένη εξαφάνισή τους.*

6) *Και δεν τους επιτράπη η συνέχιση του ταξιδιού προς την Ελλάδα.*

Αφήγηση Μιχ.Σωτ.Γκερ.Μιχ.: «Οι γονείς πήραν τους ελέγχους των παιδιών και οι μαθητές από το φόβο τους για τις αντιδράσεις των γονιών τους έφυγαν και διέσχισαν την Κεντρική Ευρώπη αλλά το ταξίδι τους έληξε στα σύνορα της Ελλάδας».

Απαντήσεις στο Φύλλο εργασίας 1 Ομάδα 6: Ελευθέρια, Πόπη, Ευαγγελία, Αλεξάνδρα.

5. Σε ποια χρονική βαθμίδα βρίσκονται τα ρήματα της αφήγησης (παρελθόν, παρόν, μέλλον); Στο παρελθόν (αόριστο) αλλά και στο παρόν (ενεστώτα)

6. Με ποιους άλλους τρόπους δηλώνεται ο χρόνος στην ιστορία; (χρονικά επιρρήματα π.χ. σήμερα, χθες, εμπρόθετους προσδιορισμούς π.χ. στην πλατεία, χρονικές επιρρηματικές εκφράσεις π.χ. κάθε μέρα, χρονικές προτάσεις, Όταν εργάζεται, ακούει μουσική π.χ. χρονικές μετοχές (σε –οντας, π.χ. Ακούγοντας το νέο βουβάθηκαν).

όταν ο ψηλός ξανθός άνδρας ζωγράφισε σε χαρτί μια σουηδική σημαία και ένα πιάνο.

Οι γιατροί τον οδήγησαν αμέσως

ενώ τρόφιμοι και προσωπικό απολαμβάνουν μουσική «υψηλής ποιότητας».

7. Να καταγράψετε τα γεγονότα της ιστορίας στη σειρά που συνέβησαν.

Ένας άντρας περπατούσε στη βροχή φορώντας σμόκιν, χωρίς να μπορεί να μιλήσει σε παραλιακή περιοχή του Κεντ (Αγγλία). Στη συνέχεια, η αστυνομία τον πήγε στο Νοσοκομείο γιατί έπασχε από αμνησία και κρίσεις πανικού»

Απαντήσεις στο Φύλλο εργασίας 1 Ομάδα 4 και 5

Φένια, Γεωργία, Δέσποινα, Αναστασία και Νικολέτα, Κική, Μάγδα

6. Με ποιους άλλους τρόπους δηλώνεται ο χρόνος στην ιστορία; (χρονικά επιρρήματα π.χ. σήμερα, χθες, εμπρόθετους προσδιορισμούς πχ. στην πλατεία, χρονικές επιρρηματικές εκφράσεις πχ. κάθε μέρα, χρονικές προτάσεις, Όταν εργάζεται, ακούει μουσική πχ. χρονικές μετοχές (σε –οντας, π.χ. Ακούγοντας το νέο βουβάθηκαν).

Άνοιξε το παράθυρο και πήδηξε έξω, ενώ το τρένο είχε ξεκινήσει.

Την επομένη, 2/4ου το πρώτο δίωρο εργάστηκαν πάνω στο [δεύτερο φύλλο εργασίας](#) αναζητώντας μια σύντομη παράξενη είδηση στα διάφορα δημοσιογραφικά sites την οποία παρουσίασαν στις υπόλοιπες ομάδες, ενώ στο επόμενο δίωρο την ίδια μέρα δημιούργησαν εναλλακτικές μορφές των αρχικών «παράξενων» ιστοριών, παρουσιάζοντας τη συνέχειά τους σύμφωνα με όσα ζητούνται στο [φύλλο εργασίας 3](#) στις 22/4. Πρέπει εδώ να επισημανθεί ότι αυτή η εργασία ήταν ιδιαίτερα απαιτητική για τους μαθητές. Ήταν όμως μια πρώτη μύηση στη σύνταξη μιας είδησης. Ασκήθηκαν επίσης στον τρόπο δήλωσης του χρόνου στα αφηγηματικά κείμενα συνειδητοποιώντας το πώς λειτουργούν οι χρονικοί δείκτες στην αφήγηση και οι δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις. Στη συνέχεια παρατίθενται οι ιστορίες-άρθρα που αξιολογήθηκαν ως περισσότερο ενδιαφέρουσες και πρωτότυπες από τους μαθητές:

«Η συνέχεια της ιστορίας σας να έχει τη μορφή άρθρου, που γράφτηκε μετά από ένα μήνα από την αρχική είδησης:

Με βάση το άρθρο που μπορείτε να δείτε [εδώ](#). Το νέο άρθρο:

«‘ΤΟ ΔΙΣ ΕΞΑΜΑΡΤΕΙΝ’

Το μικρό κοριτσάκι επέστρεψε στο σπίτι και οι γονείς της είχαν πανικοβληθεί πολύ γι’ αυτό και της φώναζαν και από εκείνη τη μέρα κοιμόντουσαν μαζί της. Δεν την ξανά άφησαν μόνη της για κάποιο χρονικό διάστημα. Δεν έχει περάσει πολύς καιρός και το

μικρό κοριτσάκι έβαλε ζανά σε εφαρμογή το σχέδιό της για την ‘‘απόδραση’’ της . Όταν είδε ότι οι γονείς σιγά σιγά άρχισαν να την ζανά εμπιστεύονται αποφάσισε αυτή τη φορά να πάει στην στάση και να πάρει το λεωφορείο για να πάει για μερικά ‘‘ψώνια’’ . Αλλά στο λεωφορείο την περίμενε μία έκπληξη! Ο παππούς και η γιαγιά!!!»

Με βάση το άρθρο με το ακόλουθο θέμα: «Το θέμα μας είναι με ένα καθηγητή της χημείας ο οποίος ήθελε να κάνει ένα πείραμα και καταλάθος με ένα σφυρί τον χτύπησε έναν μαθητή στο ευαίσθητο σημείο του. Έτσι είχε ως αποτέλεσμα να τον απολύσουν από το σχολείο και να χάσει την δουλεία του».

Το νέο άρθρο:

ΔΙΚΑΙΩΣΗ

« Ένα μήνα μετά, Οι γονείς του άτυχου μαθητή που τραυματίστηκε στα γεννητικά του όργανα μήνυσαν τον καθηγητή φυσικής και τον έστειλαν στο δικαστήριο . Αυτό το έκαναν αφού ο γιος τους βγήκε από το νοσοκομείο έχοντας αναρρώσει πλήρως μετά το άσκημο κτύπημα στο ευαίσθητο σημείο του. Επίσης οι γονείς ζήτησαν από τον δικαστή να τον τιμωρήσουν παραδειγματικά, γιατί αυτό που έκανε ο καθηγητής ήταν ανάγωγο και ασυγχώρητο».

Με βάση την είδηση: «Άνδρας κλωτσά αδέσποτο σκύλο- Το σκυλί παίρνει το αίμα του πίσω!!

1.Ο ιδιοκτήτης βγήκε έξω το πρωί για να πάει στην δουλεία του και είδε την ζημιά που έγινε στο αμάξι, πήγε να δει πιο κοντά και είδε ότι τα σημάδια είχαν γίνει από δόντια ζώου και δεν πήγε το μυαλό του ότι το έκανε ένας σκύλος. Ο ιδιοκτήτης βρήκε τον σκύλο και τον υιοθέτησε και πήρε απόφαση να μην ζανακάνει κακό σε έναν σκύλο ή κάθε άλλο ζώο

2.Πρωταγωνιστές είναι ο σκύλος και ο ιδιοκτήτης του αμαξιού. Εκτυλίσσεται στις 11/03/2015 στο Τσονγκίνγκ (Κίνα). Τα βασικά γεγονότα είναι ότι ο ιδιοκτήτης του αμαξιού χτύπησε τον σκύλο και ότι σκύλος εκδικήθηκε τον ιδιοκτήτη κάνοντας διάφορες ζημιές στο αμάξι».

Το νέο άρθρο

«Ο καλύτερος φίλος

Ο ιδιοκτήτης είχε αποκαταστήσει τις ζημιές του αυτοκινήτου που είχαν προκληθεί από τον αδέσποτο σκύλο και την παρέα τους , αλλά συνέχιζε να βλέπει κάθε μέρα και μια διαφορετική ζημιά σ αυτό. Αποφάσισε λοιπόν να κάτσει και να παρακολουθήσει το αυτοκίνητο του μια μέρα .Την επόμενη μέρα είδε το αμάξι του να το καταστρέφουν οι σκύλοι δαγκώνοντας το αμάξωμα και τους υαλοκαθαριστήρες, κατόπιν κατάλαβε τι γινόταν και πήρε το μάθημα του. Τότε αποφάσισε να μην ξαναχτυπήσει ή να ξαναενοχλήσει αδέσποτο ζώο. Επίσης του ήρθε μια ωραία ιδέα να υιοθετήσει τον σκύλο που του κατάστρεφε το αυτοκίνητο. Να τον εξημερώσει και να του δείξει αγάπη .Ο Κινέζος ιδιοκτήτης παρόλο που του κατέστρεψαν το αμάξι νιώθει πολύ τυχερός που έχει έναν φίλο δίπλα του»

Επειδή δεν υπήρχε διαθέσιμος χρόνος λόγω λήξης των μαθημάτων, δεν υλοποιήθηκε η τρίτη φάση του σεναρίου ([προετοιμασία εργασίας στο σπίτι](#), [φύλλο εργασίας 4](#) και την τελική αξιολόγηση των εργασιών σύμφωνα με το [φύλλο εργασίας 5](#)) που προέβλεπε την σύνταξη νέων παράξενων ιστοριών από τους μαθητές και ανάρτησή τους σε ιστολόγιο.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο εργασίας 1

Παράξενες Ιστορίες

Επεξεργασία άρθρου/είδησης:

1. Από το περιοδικό Schooligans, τεύχος 1, Ιούνιος 2004, [Το τρένο της μεγάλης φυγής](#)

Το τρένο της μεγάλης «φυγής» πήραν δύο Γερμανοί μαθητές, 15 και 16 χρονών, για να αποφύγουν τις αντιδράσεις των γονιών τους από τις χαμηλές επιδόσεις στο σχολείο. Με ελάχιστα ευρώ στην τσέπη και «οπλισμένοι» με την τόλμη της εφηβείας διέσχισαν την Κεντρική Ευρώπη, αλλά η περιπέτειά τους έληξε αισίως όταν έφτασαν στα ελληνικά σύνορα. Στο σταθμό της Ειδομένης Κιλκίς, κατά τον έλεγχο των επιβατών διαπιστώθηκε η δηλωμένη εξαφάνισή τους από το ηλεκτρονικό αρχείο της Συνθήκης Σένγκεν και δεν τους επιτράπη η συνέχιση του ταξιδιού προς την Ελλάδα.

Εφημερίδα "Καθημερινή"
29/4/2004

2. Από το in.gr [27/07/2013] [Συμμορία σκίουρων «εξαφανίζουν» σαπούνια από λονδρέζικη γειτονιά](#)

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Όταν τα σαπούνια και τα αφρόλουτρα από τα σπίτια του δρόμου Κέντις Τάουν στο βορειοδυτικό Λονδίνο άρχισαν να εξαφανίζονται, οι κάτοικοί του νόμιζαν πως τρελάθηκαν.

Σύντομα, όμως, οι ληστές πιάστηκαν επ' αυτοφώρω: επρόκειτο για μία «συμμορία» σκίουρων.

Οι σκίουροι είναι ικανοί να καταβροχθίσουν οτιδήποτε βρεθεί στα χέρια τους. Όπως αναφέρει ειδικός στην άγρια φύση: «Θα μασήσουν τα πάντα, ακόμα και αν μοιάζουν να μην είναι φαγώσιμα».

«Κανείς δεν γνωρίζει που πάνε (τα σαπούνια) ή τι στο καλό κάνουν

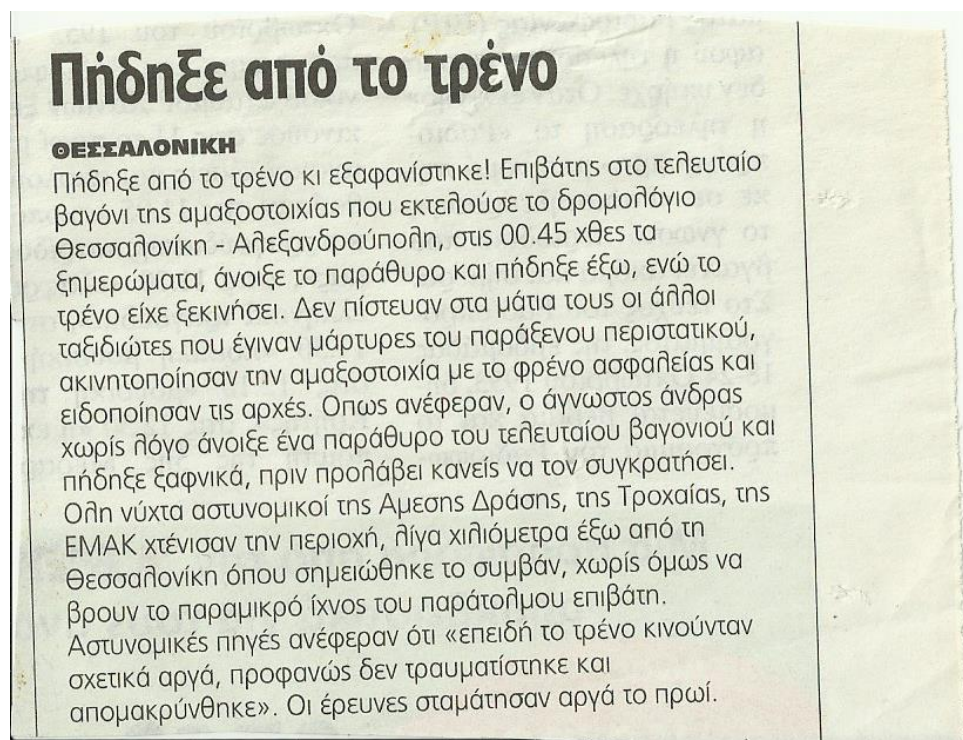
με αυτά, αλλά ξέρουμε ότι είναι αυτοί επειδή τους πιάσαμε επ' αυτοφώρω κατά το παρελθόν» λέει ο 75χρονος Τζόνι Μέρφι που ζει στη γειτονιά εδώ και 40 χρόνια.

«Δεν τολμάμε να αφήσουμε τα παράθυρα ανοιχτά. Ανοίγεις το παράθυρο και το καταλαβαίνουν. Έρχονται κατευθείαν από τα κλαδιά των δέντρων» προσθέτει.

Οι κάτοικοι του δρόμου παραπονέθηκαν στο συμβούλιο του Κάμντεν, λέγοντας ότι τα δέντρα φυτεύτηκαν πολύ κοντά στα σπίτια τους. Οι κάτοικοι ζητούν τώρα να κοπούν τα δέντρα.

Newsroom ΔΟΛ

3. Από την εφημερίδα «Ελευθεροτυπία», [προσωπικό αρχείο]

4. Από την εφημερίδα «Ελευθεροτυπία»

ΠΕΡΠΑΤΟΥΣΕ με σμόκιν στη βροχή, χωρίς να μπορεί ν' αρθρώσει λέξη

Σιωπηλός πιανίστας

ΛΟΝΔΙΝΟ

Βρέθηκε βρεγμένος ως το κόκαλο να περπατά στη βροχή σε μια παραλία στο Κεντ, φορώντας ένα πανάκριβο σμόκιν χωρίς να μπορεί να αρθρώσει λέξη. Μπορεί ακόμη να μην έχει αποκαλυφθεί η ταυτότητα του νεαρού που πάσχει από αμνησία, αλλά έχει εκδηλωθεί το εξαιρετικό μουσικό του ταλέντο.

Οι Βρετανοί αστυνομικοί, που βρήκαν τον άντρα στην παραλιακή περιοχή Σίρνες, τον οδήγησαν στο νοσοκομείο όπου και παραμένει τις τελευταίες 6 εβδομάδες χωρίς να έχει διαπιστωθεί η ταυτότητά του και χωρίς να τον έχει αναζητήσει κανείς.

Θα μπορούσε πάνω του να είχε γυριστεί η ταινία «Shine». Αυτός ο ξανθός νεαρός παραμένει στην ψυχιατρική πτέρυγα του νοσοκομείου Medway Maritime, όπου κάθε μέρα παίζει για ώρες πιάνο. Πάσχει από κρίσεις πανικού, οι οποίες εξαφανίζονται μόλις τα δάκτυλά του αγγίξουν τα πλήκτρα...

Μοναδική δίοδος επικοινωνίας δόθηκε όταν ο ψηλός ξανθός άνδρας ζωγράφισε σε χαρτί μια σουηδική σημαία και ένα πιάνο. Οι γιατροί τον οδήγησαν αμέσως στο πιάνο της εκκλησίας του νοσοκομείου και έκπληκτοι τον άκουσαν να δίνει ρεσιτάλ κλασικής μουσικής.

Ο άνδρας παραμένει στην ψυχιατρική πτέρυγα του νοσοκομείου Medway Maritime, όπου κάθε μέρα παίζει για ώρες πιάνο, ενώ τρόφιμοι και προσωπικό απολαμβάνουν μουσική «υψηλής ποιότητας».

«Είναι πραγματική απόλαυση να τον

ακούς. Δεν πρόκειται για ερασιτέχνη. Δυστυχώς δεν έχουμε ιδέα ποιος είναι. Δεν μιλά καθόλου, δεν έχουμε καμία πληροφορία για το παρελθόν του», λέει ο Ραμάνα Βενκιά, ο γιατρός που τον παρακολουθεί.

Εκτιμάται ότι ο άνδρας είναι αγγλικής καταγωγής, περίπου 30 χρόνων. «Δεν έχουμε ιδέα γιατί ζωγράφισε τη

σουηδική σημαία. Έχει υποστεί νευρικό κλονισμό, πάσχει από κρίσεις πανικού και η νευρικότητά του εξαφανίζεται μόνο όταν κάθεται στο πιάνο», λένε οι γιατροί.

Δεκάδες θαυμαστές της κλασικής μουσικής, που έμαθαν για την περίπτωση του νεαρού, επικοινωνήσαν με το νοσοκομείο, υποστηρίζοντας ότι τον έχουν δει να παίζει στις πιο σπουδαίες αίθουσες συναυλιών στην Ευρώπη. Οι γιατροί υποστηρίζουν όμως ότι οι πληροφορίες είναι αντικρουόμενες και δεν έχουν διασταυρωθεί, ενισχύοντας το μυστήριο. Άκαρπες έχουν αποδειχθεί προς το παρόν και προσπάθειες διοργανωτών συναυλιών και ντετέκτιβ να βρουν στοιχεία.

Το νοσοκομείο διατηρεί γραμμή επικοινωνίας -0044 2083924509 για όσους πιστεύουν ότι μπορεί να βοηθήσουν.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ – 17/05/2005

Επιλέξτε μία από τις παραπάνω ειδήσεις για να την επεξεργαστείτε. Απαντήστε τις παρακάτω ερωτήσεις .

1. Γιατί η ιστορία που μόλις διαβάσατε έγινε είδηση;
2. Με ποιον τρόπο κινεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη να τη διαβάσει;
3. Σας προκαλεί η είδηση αυτή να φανταστείτε και να αφηγηθείτε τη συνέχεια της ιστορίας που αφηγείται ή τα γεγονότα που προηγήθηκαν αυτής; Γιατί;
4. Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές της ιστορίας; Πού και πότε εκτυλίσσεται;
5. Σε ποια χρονική βαθμίδα γίνεται η αφήγηση; (παρελθόν, παρόν, μέλλον)
Ποιοι οι χρόνοι των ρημάτων;
6. Με ποιους άλλους τρόπους δηλώνεται ο χρόνος στην ιστορία; (χρονικά επιρρήματα π.χ. σήμερα, χθες, εμπρόθετους προσδιορισμούς πχ. στην πλατεία, χρονικές επιρρηματικές εκφράσεις πχ. κάθε μέρα, χρονικές προτάσεις, Όταν εργάζεται, ακούει μουσική πχ. χρονικές μετοχές (σε –οντας, π.χ. Ακούγοντας το νέο βουβάθηκαν).
7. Να καταγράψετε τα γεγονότα της ιστορίας στη σειρά που συνέβησαν .
Μπορείτε να συνδέσετε τις προτάσεις με λέξεις που δηλώνουν χρονική

σχέση , όπως π.χ. αρχικά, ταυτόχρονα, συγχρόνως, προηγουμένως, ύστερα, έπειτα, στη συνέχεια, αμέσως, τέλος, κατόπιν, εν τω μεταξύ, αργότερα, τώρα, πριν, ενώ, καθώς, αφότου ...

Φύλλο εργασίας 2

Παράξενες Ιστορίες

Αναζήτηση παράξενης ιστορίας στο διαδίκτυο

1. Αναζητήστε μια είδηση που σας κινεί το ενδιαφέρον. Ενδεικτικά μπορείτε να ψάξετε:

- ✓ <http://news.in.gr/perierga/>
- ✓ <http://www.skai.gr/news/weird/>,
- ✓ <http://www.madata.gr/diafora/stranges/index.1.html>,
- ✓ <http://news247.gr/eidiseis/paraksena/>
- ✓ <http://www.sport24.gr/Paraxena/>
- ✓ <http://news.pathfinder.gr/misc>
- ✓ <http://www.lifo.gr/guests/viral/>

Σας προκαλεί η είδηση αυτή να φανταστείτε και να αφηγηθείτε τη συνέχειά της ιστορίας της; Αν όχι, αναζητήστε άλλη.

2. Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές της ιστορίας; Πού και πότε εκτυλίσσεται; Ποια είναι τα βασικά γεγονότα της είδησης;
3. Πώς δηλώνεται ο χρόνος στα διάφορα σημεία της ιστορίας; Είναι σημαντική η δήλωση του χρόνου στο άρθρο;
4. Να παρουσιάσετε την είδηση στους συμμαθητές σας, καθώς και τις παρατηρήσεις που κάνατε.

Φύλλο εργασίας 3

Παράξενες Ιστορίες

Ακούγοντας τις ειδήσεις που παρουσίασαν οι άλλες ομάδες, βοηθήστε τους να συνεχίσουν την ιστορία της είδησης... Πώς;

1. Διατυπώστε προϋποθέσεις για να συνεχίσουν, για τα πρόσωπα ή για τα γεγονότα της ιστορίας.
2. Καταγράψτε τις προϋποθέσεις που διατύπωσαν οι άλλες ομάδες για την ιστορία της δικής σας είδησης.
3. Επιλέξτε μία από αυτές και συνεχίστε την ιστορία της είδησης που παρουσιάσατε. Η συνέχεια της ιστορίας σας να έχει τη μορφή άρθρου, που γράφτηκε **μετά από ένα μήνα από την αρχική είδηση**.
4. Μην ξεχάσετε να βάλετε τίτλο στο άρθρο σας!
5. Διαβάστε μας τη συνέχεια της ιστορίας, δηλαδή το άρθρο σας.
6. Αξιολογήστε τη συνέχειά σας με κριτήρια την πρωτοτυπία και τη ζωντάνια της αφήγησης.

Για το σπίτι:

Καταγράψτε ένα **περίεργο περιστατικό** που συνέβη σε σας ή στους γύρω σας κατά τη διάρκεια της εβδομάδας... Μπορεί να συνέβη στο σπίτι, στο σχολείο, στο φροντιστήριο αγγλικών ή το απόγευμα που παίζατε μπάλα στην πλατεία... Σκοπός σας είναι να το βρείτε και να το καταγράψετε: *Ποιος; Πού; Πότε; Γιατί; Τι το περίεργο υπήρχε σε όλα αυτά; ... Καλή τύχη!*

Φύλλο εργασίας 4

Παράξενες Ιστορίες

Αναζήτηση παράξενης είδησης στο διαδίκτυο

1. Κάθε μέλος της ομάδας σας να παρουσιάσει στα υπόλοιπα μέλη το περιστατικό που κατέγραψε μέσα στην περασμένη εβδομάδα.
2. Επιλέξτε με ποιο από τα περιστατικά που παρουσιάστηκαν θα εργαστείτε.
3. Εντοπίστε: τον τόπο, τον χρόνο, τα πρόσωπα, τα γεγονότα του περιστατικού.
4. Αφηγηθείτε το περιστατικό σε ένα μικρό άρθρο για να δημοσιευτεί στο Wiki της τάξης μας ως **Η παράξενη είδηση της εβδομάδας**.
5. Δημοσιεύστε το στο Wiki, στη σελίδα **Παράξενες ιστορίες**.

Φύλλο εργασίας 5

Παράξενες Ιστορίες

Αξιολόγηση δική μας και των άλλων ομάδων

Ακούστε τις διάφορες ειδήσεις και αξιολογήστε τις από το 1 ως το 3 (συνολικά άριστα το 6). Γράψτε μια σύντομη εξήγηση του βαθμού που δώσατε. Μην ξεχάσετε να αξιολογήσετε και τη δική σας ομάδα.

	Πρωτοτυπία είδησης	Επιτυχία ως άρθρο (τίτλος, σαφήνεια και ζωντάνια αφήγησης, κλίμα «μυστηρίου» κλπ...)	σύνολο
Ομάδα 1			
Ομάδα 2			
Ομάδα 3			
Ομάδα 4			
Ομάδα 5			
Ομάδα 6			
Ομάδα 7			
Ομάδα 8			

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο αυτό θα μπορούσε να εφαρμοστεί επίσης για τη διδασκαλία των [συντακτικών στοιχείων της είδησης](#) στην ενότητα για την είδηση του μαθήματος της Έκφρασης- Έκθεσης της Β΄ Λυκείου.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο που εστιάζει στην κειμενοκεντρική διδασκαλία των χρονικών προτάσεων είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον στη σύλληψή του. Αδίκηθηκε στην υλοποίησή του, διότι αυτή συνέπεσε με το πρόωρο τέλος της σχολικής χρονιάς. Ακόμα, πρέπει να τονιστεί ότι η σύνταξη άρθρου-είδησης είναι απαιτεί πειθαρχία και επιμέλεια που δύσκολα χαρακτηρίζουν τους μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου. Ωριμότεροι μαθητές της Β΄ Λυκείου θα μπορούσαν να ανταποκριθούν καλύτερα.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

[Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. 2011. Πρόγραμμα Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο. ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ \(Σχολείο 21ου αιώνα\)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα.](#)

[Σουλιώτης, Μ. 2012 \(Α΄ έκδοση\). Δημιουργική Γραφή - Οδηγίες Πλεύσεως. Κύπρος: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων.](#)